

Bemærkninger – Social- og Beskæftigelsesudvalget

Jobcentret

Samlet nettobudget for området: 1.257,6 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Aktivitetsniveauet i 2027 er baseret på kommunens eget skøn kombineret med skønnet for overførsler i regeringens og KL's økonomaftale for 2027.

I medfør af implementeringen af Beskæftigelsesreformen er udvalgets budgetramme til aktiveringsudgifter mv. reduceret med 9,8 mio. kr. i 2027, 12,8 mio. kr. i 2028 og 13,7 mio. kr. i både 2029 og 2030. Beløbene er angivet i 2026-PL-niveau. Kommunernes forskellige konteringspraksis af driftsudgifter på henholdsvis aktivrammen og servicerammen gør, at Kalundborg Kommune afviger fra statens opgørelse på landsplan. Kalundborg Kommune sparer derfor mindre på servicerammen under Økonomiudvalget, hvilket er korrigeret i forbindelse med budgetlægningsen, hvor der er overført 2,7 mio. kr. årligt vedrørende service fra Social- og Beskæftigelsesudvalget til Økonomiudvalgets område.

Beskrivelse af området

Jobcentret har ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre den aktive beskæftigelsesindsats inden for de lovgivningsmæssige rammer og kommunalbestyrelsens strategi for arbejdsmarkedspolitikken. Herudover har Jobcentret ansvaret for kontaktpersonordningen, der er målrettet unge efter grundskolen, som af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere enheder i kommunen. Jobcentret varetager også uddannelsesvejledningen med tilknyttede beskæftigelses- og socialfaglige indsatser efter grundskolen for de 15-29-årige og har budgetansvar for brugen af Forberedende Grunduddannelse (FGU) og Særlig Tilrettelagt Uddannelse (STU). Endelig har Jobcentret ansvar for administration af førtids- og seniorpension samt boliger, boligydelse og personlige tillæg mv. til folkepensionister.

Jobcentrets indsatser retter sig både mod ledige og beskæftigede borgere, sygemeldte borgere, indvandrere og flygtninge, unge med behov for uddannelsesvejledning samt virksomheder, og indebærer et tæt samarbejde og dialog med en række interessenter. Det kan være virksomheder, kommunens enheder, andre eksterne aktører, uddannelsesinstitutioner, a-kasser, arbejdsgiver- og faglige organisationer m.fl.

Indsatsen for ledige og sygemeldte borgere omfatter både samtaler, sagsbehandling og aktive tilbud i Jobcenterets enheder. Desuden har Jobcentret ansvaret for at sikre en sammenhængende og koordineret indsats med andre kommunale centre som erstatning for indsatsen i det tidligere tværgående rehabiliteringsteam.

Udvikling og udfordringer

I Økonomiministeriets prognose fra maj 2026 skønnes der fortsat en svag økonomisk fremgang i 2027 og endnu svagere i 2028. Ministeriet påpeger i prognosen, at der er usikkerhed knyttet til udsigten for dansk vækst og beskæftigelse. Usikkerheden knytter sig først og fremmest til, at det ventede vækstforløb indebærer en risiko for en væsentlig opbremsning i løbet af 2026. Det skal særligt ses i lyset af, at den tilspidsede situation i Mellemøsten har ført til betydelige energiprisstigninger og uro på de finansielle markeder, som vil trække i retning af lavere vækst og højere inflation på tværs af lande. Samtidig betyder øget konkurrence på markedet for vægttabsmedicin, at medicinalindustriens bidrag til vækst i BNP og indkomst ventes at blive mindre end de seneste år. Lokalt har det resulteret i større afskedigelser inden for medicinalindustrien og stigende ledighed i 2026. Ministeriet vurderer,

at dansk økonomi vil befinde sig i en mild højkonjunktur igennem prognoseperioden 2026-2027.

Der opleves fortsat en stor geopolitisk uro, bl.a. udmøntet i krigene i Ukraine, Gaza og Iran samt en verdensorden, hvor det demokratiske samfund er under pres. Disse forhold kan med kort varsel få indflydelse på udviklingen i inden- og udenlandsk efterspørgsel mv., men forholdene gør også, at der med kort varsel kan ske store ændringer i både til- og afgang af flygtninge.

Beskæftigelsesreformen skal implementeres fra 2026 og frem mod 2030, hvor der er lagt op til besparelser på både drift og indsatser. Beskæftigelsesreformen bygger på en lang række forudsætninger, som har betydning for udviklingen i og fordelingen af forsørgelsesudgifterne og afledte følgeomkostninger. Regeringen vil følge implementeringen af reformen tæt, da flere af forudsætningerne er forbundet med væsentlige usikkerhedsfaktorer.

En effektiv udmøntning og implementering af aftalen og besparelserne stiller store krav til kommunernes drift. Det betyder, at den kommunale beskæftigelsesindsats nytænkes og nytænkningen skal implementeres i de kommende år, så det fortsat er muligt at levere en indsats for borgere og virksomheder, som sikrer minimum de samme effekter i indsatsen med markant lavere ressourceforbrug.

Voksenspecialenheden

Samlet nettobudget for området: 381,1 mio.kr.

Budgetgrundlag

Budgettet består af et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Voksenspecialområdet har som udgangspunkt målgruppen af borgere i alderen 18 år og opefter.

Voksenspecialenheden har ansvaret for at medvirke til at skabe bedre sammenhæng og koordination i sagsbehandlingen i forhold til personer med handicap, sindslidende og udsatte borgere i Kalundborg Kommune. Dette gøres ved at sikre, at økonomi, kvalitet, faglighed styring og udvikling af kommunens indsats på voksenspecialområdet sker balanceret i forhold til de til enhver tid rådige ressourcer og gældende lovgivning.

Der vil ligge en faglig vurdering til grund for, om borgeren tilhører den målgruppe, der kan bevilges ydelser, som altid tager udgangspunkt i borgerens oplevelser af egen funktionsevne og ud fra princippet om mindst mulig indgriben. Det vil sige, at man som udgangspunkt hjælper og støtter i eget miljø, med inddragelse af de ressourcer, der er til stede i familien, det øvrige private netværk, samt i det generelle forebyggende system.

Voksenspecialenheden er myndighedsudøver på voksenspecialområdet og varetager visitations- og bestiller/indkøbsfunktionen i forhold til kommunes egne tilbud (udførelsenheder) samt tilbud fra andre aktører – herunder andre kommuner og private tilbud.

Udvikling og udfordringer

Den økonomiske udvikling indenfor det specialiserede voksensocialområde udfordres fortsat af stigende udgifter, både på landsplan og i Kalundborg Kommune.

Det samlede antal helårspersoner er stigende i forhold til anvendelsen af længerevarende bo-tilbudsformer, men området er særligt præget af, at målgrupperne inden for det specialiserede

voksensocialområde bliver stadig mere komplekse og i kombination med, at borgere bliver ældre, stiger antallet af borgere primært i de længerevarende botilbud. Det betyder at de samlede udgifterne fortsat er stigende.

Der arbejdes aktivt i Voksenspecialenheden med forskellige tiltag, både i forhold til forskellige tilbud, men også i forhold til forhandlingsmuligheder og/eller forløbstankegang. Samtidig arbejdes der i 2026 med en kapacitetsanalyse, for at få belyst, hvilke tilbud der er behov for nu og i fremtiden, samt hvilke muligheder der kunne være for etableringer m.v. Endelig arbejdes der i KKR-regi med en belysning af den samlede tilbudsvifte i rammeaftalens regi.

Aftale om langsigtet og bæredygtig faglig og økonomisk udvikling

Regeringen indgik i maj 2024 rammeaftale med forskellige partier i Folketinget om en langsigtet og bæredygtig faglig og økonomisk udvikling af handicapområdet. Aftalen har endnu ikke udmøntet tiltag, som får nævneværdige direkte økonomisk betydning for økonomien i 2027, men fra kommende folketingsår arbejdes der videre med 12 hovedemner, som aftalen indeholder. Initiativerne spænder over nytænkning af Servicelovens bestemmelser indenfor handicapområdet, til krav om data og takstmodeller. Effekten må vurderes løbende fra år til år, netop fordi initiativerne vil blive vedtaget og igangsat på forskellige tidshorisonter og med meget forskellige forberedelsesarbejder overordnet set.

Aftalen suppleres af Ekspertudvalget på socialområdets anbefalinger og delaftalen på det specialiserede socialområde, som blev indgået i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi mellem Regeringen og KL for 2025.

Som led i de aftaler, anbefalinger og forhandlinger, er der på nuværende tidspunkt vedtaget, eller indgået aftaler om 5 tiltag:

- Mere risikobaseret socialtilsyn – en effektivisering af socialtilsynene, med en kalkuleret reduktion i udgifterne.
- Merudgiftsydelse bliver til kompensationsydelse.
- Beløbsgrænse for alternative tilbud.
- Tidsgrænse på 3 måneder for at efterlevende kan forblive i længerevarende botilbud, hvis de ikke selv er i målgruppe for et længerevarende botilbud.
- Takstloft for forsorgshjem/herberger og krisecenter

Reformer og aftaler

De reformer og aftaler, som vil få indflydelse på økonomien i det specialiserede voksensocialområde, behandles særskilt og løbende, efterhånden som de bliver så konkrete, at der kan gives et bud på de økonomiske konsekvenser.

10 års planen for psykiatrien.

Planen har nu sin endelige form og lægger op til en række initiativer, som på sigt bør få en økonomisk effekt i Voksenspecialenhedens regi. Dels er der initiativer i forhold til tidlig indsats og forebyggelse, som vil have en effekt på den lange bane, dels initiativer direkte målrettet nogle af de borgere, som findes i Voksenspecialenhedens regi, i form af mere helhedsorienterede indsatser og sammenhæng i forløb, blandt andet i en styrkelse af socialpsykiatri og etablering af afklarings- og akutpladser.

Værdighedsreformen

Reformen er vedtaget i maj 2025 og konkretiserer elementer af 10-årsplanen for psykiatrien. Den indeholder initiativer som skal hjælpe og tilgodese særligt udsatte borgere. Den umiddelbare vurdering fra Regeringens side er, at det drejer sig om ca. 12.000 borgere på landsplan, dog med forbehold.

Reformen lægger op til mere helhedsorienterede tilbud i forhold til misbrugsbehandling, støtte, socialrådgivning, beskæftigelsestiltag, sundhedsydelser m.v. i form af tilbuddet Gadens Huse i større byer, eller mobile enheder i mindre byer. Med en treårig forsøgsordning vil Gadens Huse og de mobile enheder kunne iværksætte en række sociale indsatser efter serviceloven. Det betyder myndighedsdelen ikke nødvendigvis ligger i Voksenspecialenheden. Det kan udfordre den økonomiske styring.

Derudover omfatter reformen ændringer i abstinens- og misbrugsbehandling, sociale akuttilbud og afklaringspladser i socialpsykiatrien, styrkelse af det tilbud Kalundborg Kommune har i Gadeteamet og særlige plejehjemspladser for udsatte ældre. Alt sammen initiativer som vil få en direkte økonomisk betydning.

Rammeaftale for Region Sjælland

For at styrke markedspositionen og forsyningen af tilbud for medlemskommunerne, er der indgået aftaler om fælles principper og tilgange til sagsbehandling, takststruktur (internt som eksternt), kontrakter og afsøgningen af tilbud internt i Regionen.

Socialtandplejen - Tandplejen

Samlet nettobudget for området: 0,7 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet består af et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Kalundborg kommunen skal tilbyde gratis akut smertelindrende og funktionsopbyggende tandpleje til borgere med særlige sociale problemer.

Målgruppen for Socialtandplejen er de mest socialt udsatte borgere og primært borgere med særlige sociale problemer i form af gadehjemløse, samt borgere der kan benytte herberger, varmestuer, væresteder på grund af hjemløshed, herunder borgere som ikke kan opholde sig i egen bolig, jf. servicelovens §134a. Formålet er at mindske social ulighed i tandsundhed.

Forudsætningen og visitationskriterierne for at modtage tilbuddet om Socialtandpleje er, at borgeren er i målgruppen, som ikke kan benytte de eksisterende tandplejetilbud tilbud som Omsorgstandpleje, og Specialtandplejen og praksistandplejen. Borgeren skal ud fra en faglig vurdering af en tandlæge have et konkret behandlingsbehov. Visitationen til Socialtandplejen i Kalundborg Kommune sker i et samarbejde mellem Det specialiserede voksensocialområde og Kalundborg Tandpleje.

Udvikling og udfordringer

Tandplejen har en målsætning om at udbrede kendskabet til ordningen om socialtandpleje, så en større del af borgere i Kalundborg Kommune, der måtte være i målgruppen, kan blive omfattet af ordningen.

Socialtandplejen er et område, der er udpeget som udviklingsfokus. Målet er at styrke indsatsen for borgere, der pga. sociale eller helbredsmæssige forhold ikke får den nødvendige tandpleje.

Tandplejen ønsker at udvikle tilbuddet så det både er fagligt bæredygtigt og tilgængeligt for målgruppen. Desuden ønsker tandplejen at udarbejde en plan, der omfatter et tættere tværfagligt samarbejde med sociale indsatser, jobcentre, specialområdet og civilsamfundsaktører.

Esbernhus

Samlet nettobudget for området: 0,0 mio. kr. Bruttobudget (20,3 mio. kr.)

Budgetgrundlag

Området er takstfinansieret og styres efter BUM modellen (Bestiller-udfører-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Esbernhus er et botilbud for voksne borgere med psykiske udfordringer. Der er muligt for borgerne at bo i et beskyttet miljø, få struktur på deres hverdag, udvikle færdigheder og lægge planer for fremtiden. Esbernhus tilbyder derudover §103 Beskyttet beskæftigelse og §104 Aktivitets- og samværstilbud efter Serviceloven.

Personalet ved Esbernhus er uddannede social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker, plejere, sygehjælpere, omsorgsmedhjælpere, husassistenter, kostfaglig leder, ernæringsassistenter, pedel og sekretær.

Esbernhus er en selvejende institution som har driftsoverenskomst med Kalundborg Kommune.

Kalundborg Krisecenter

Samlet nettobudget for området: 0,0 mio. kr. Bruttobudget (5,3 mio.kr)

Budgetgrundlag

Området er takstfinansieret og styres efter BUM modellen (Bestiller-udfører-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Kalundborg Krisecenter er et landsdækkende midlertidigt botilbud til voldsramte kvinder og deres børn, hvor der tilbydes ophold i en kortere eller længere periode. Krisecentret tilbyder akut beskyttelse, krisehjælp, rådgivning og socialfaglig behandling. En uddannet personalegruppe varetager den socialfaglige del af tilbuddet, og frivillige medarbejdere supplerer personalegruppen ved at deltage i støttende tiltag for kvinder og børn.

Kalundborg Krisecentret er en selvejende institution som har driftsoverenskomst med Kalundborg Kommune.

Det Sociale Voksenområde Center 1

Samlet nettobudget for området: 0,0 mio. kr. Bruttobudget (163,2 mio. kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret, som styres efter BUM modellen (Bestiller-udfører-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Det Sociale Voksenområde Center 1 tilbyder socialpædagogisk støtte, pleje og omsorg til borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelse.

Tilbuddene i Center 1 består af samværs –og aktivitetstilbud, beskyttet beskæftigelse, midlertidige botilbud og længerevarende botilbud, som er placeret geografisk i hele Kalundborg Kommune.

Det Sociale Voksenområde Center 1 har medarbejderne, borgerne og samarbejdet med borgeren i fokus. Dette betyder i praksis en helhedsorienteret, anerkendende og imødekomende indsats, hvor den pædagogiske støtte tager udgangspunkt i den rehabiliterende/habiliterende tilgang, og hvor den enkelte borgers oplevelse, håb, ønsker og drømme er det centrale omdrejningspunkt. Således arbejdes med anerkendelse, respekt og fokus på borgerens ret til selv- og medbestemmelse med henblik på at borgeren får et meningsfyldt liv, med høj grad af livskvalitet og mestring, selv med de begrænsninger/udfordringer borgeren måtte have.

Udvikling og udfordringer

Det Sociale Voksenområde Center 1 arbejder også i de kommende år målrettet og strategisk med fastholdelse og rekruttering. Indsatsen er målrettet, så mange af centerets ufaglærte personaler uddannes under en model tilpasset Center 1's målgruppe. I perioden 2024-2025 er der der uddannet i alt 45 medarbejdere og 2026 yderligere 20 medarbejdere. På nuværende tidspunkt undersøges det i organisationen, om der i 2027 er mulighed for etablering af endnu et uddannelseshold.

Der tilbydes uddannelse til de vikarer, der er ansat i vikariatene samt til de ufaglærte der måtte blive rekrutteret til ledige stillinger. Der ansættes i samarbejde med de faglige organisationer og jobcenteret, ledige som på sigt tilbydes uddannelse i centeret, med henblik på ansættelse og fastholdelse.

Sammenholdt med de rekrutteringsvanskeligheder, der fortsat ses på området, arbejdes der målrettet med, at alle enheder er økonomisk bæredygtige i sig selv, herunder strategiske og økonomiske normerings- og kapacitetstilpasninger på de enkelte enheder.

Det igangværende arbejde i dagbeskæftigelsen og i den beskyttede beskæftigelse, med etablering af nye og mindre tilbud, der på sigt skal kobles op på det ordinære arbejdsmarked, forventes at blive udbygget yderligere i de kommende år. Baggrunden for arbejdet med dagbeskæftigelsen er et fagligt værdisæt, hvor borgerne kan inspireres, støttes og udvikles i samspil med det ordinære arbejdsmarked og civilsamfundet, på en sådan måde at betingelserne for udvikling og livskvalitet forbedres. Der er nedsat en bred projektgruppe på tværs af hele dagbeskæftigelsesområdet samt etableret et tværgående pårørenderåd fra dagbeskæftigelsen.

Borgergruppen i Det Sociale Voksenområde Center 1 er meget kompleks og forskellig. På dette afsæt er der ansat en konsulent, som understøtter den faglige udvikling af organisationen, så den rette faglighed etableres.

Det Sociale Voksenområde Center 2

Samlet nettobudget for området: 22,5 mio. kr. Bruttobudget (103,2 mio. kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret som styres efter BUM modellen (Bestiller-udføreren-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2027, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Det Sociale Voksenområde Center 2 består af opsøgende gadeteam, hjemløseindsats, væresteder, Det sociale Medborgerhus, visiteret støtte og socialvejledning, rusmiddelbehandling, botræning og døgndækkede botilbud. De respektive tilbud og indsatser er placeret geografisk rundt om i Kalundborg Kommune.

Det Sociale Voksenområde Center 2 yder forebyggende og specialiserede støtte- og behandlingsindsatser til borgere i udsathed, med psykisk sårbarhed samt psykiatriske, sociale, kognitive/socialkognitive, rusmiddelrelaterede og andre tilstødende udfordringer.

Udvikling og udfordringer

Center 2

Samlet set forventer Center 2 også at være udfordret på økonomien i 2027. Der er nogle underliggende og lokale forskelle på og forudsætninger for, hvordan de respektive tilbud og indsatser er hhv. økonomisk udfordret og bæredygtige.

Hyldens Kvarter

Tilbuddet som både består af længerevarende botilbudspladser efter Almenboliglovens §105/Serviceoven §85), midlertidige pladser efter Serviceoven §107 samt nogle enkelte aflastningspladser efter Serviceoven §84. Tilbuddene har over tid været udfordret med lav belægning, men hvis belægningen øges i 2027, vil tilbuddene være økonomisk bæredygtigt.

Rusmiddelområdet

På Rusmiddelområdet, som er rammefinansieret, er der ifølge lovgivningen frit valg af og behandlingsgaranti i henholdsvis alkohol- og stofbehandling. Det medfører, at rusmiddelområdets budget og økonomi er styret dels af antal henvendelser til eget kommunalt tilbud og af antal henvendelser hos andre kommuner og eksterne private leverandører. Budgettet er udfordret, da efterspørgslen på behandling er stor.

Budgettet på rusmiddelområdet har i de seneste år været under pres, og det forventes også i 2027. Området blev reduceret fra 2026 som følge af DUT princippet med ca. 1,4 mio. kr. i forbindelse med etablering af et dobbeltdiagnosetilbud i regionen, hvor opgaven for de mest udfordrede borgere i denne målgruppe overgår til regionen.

Dette er en markant reduktion af rusmiddelområdets budget, hvilket forventes markant at påvirke såvel kapaciteten, kvaliteten som fleksibiliteten i forhold til den øvrige målgruppe af dobbeltbelastede borgere (psykiske udfordringer + misbrug). Samtidig er der opmærksomhed på, at det estimerede opgavebortfald ift. de mest udfordrede borgere med dobbeltdiagnose forventeligt, ikke reelt vil svare 1:1 til den økonomiske DUT-reduktion, da de mest udfordrede borgere bl.a. vil have svært ved, at nærheden til deres rusmiddelbehandlingstilbud forsvinder.

Hjemløseområdet

Antallet af hjemløse i kommunen er steget markant i de senere år. I forlængelse af hjemløsereform og i forlængelse af Task Force-forløbet i kommunen med Social- og

Boligstyrelsen, skal Housing First indsatserne, organiseringen og sagsbehandlingen i kommunen styrkes og udvikles.

Det Sociale Voksenområde Center 2 har indledende og afstemt med Voksenspecialenheden etableret et mindre Housing First-team, som arbejder med målrettet støtte til borgere i aktuel og potentiel hjemløshed. Etableringen af dette team, og indsatsen er og har været mere udgiftsdrivende end indtægtsgrundlaget. Teamet har også etableret Rynkevangen 14A med værelser til borgere i hjemløshed. Samlet skal indsatsen gerne føre til færre borgere i hjemløshed i kommunen, herunder på forsorgshjem, og derved bidrage til at nedbringe udgifterne på voksensocialområdet.

Det Sociale Medborgerhus

Det Sociale Medborgerhus er som udgangspunkt økonomisk bæredygtigt, men er samtidigt et økonomisk sårbart tilbud, da tilbuddet i høj grad er baseret på en meget lav personalenormering og således funderet på, dels at have mange frivillige tilknyttet, dels løbende at have forskellige sårbare målgrupper i særlige afklaringspraktikker, samfundstjeneste mv.